

สรุปผลการสำรวจ

ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

(ก่อนและหลังการประกาศสงครามขึ้นแตกหักเพื่อเอาชนะยาเสพติด)

โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ (พฤษภาคม 2546)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อรวบรวมความคิดเห็นของประชาชนก่อนและหลังแผนปฏิบัติการฯ เกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาเสพติดในชุมชน การดำเนินงานการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ความพร้อมและการมีส่วนร่วมของประชาชน ตลอดจนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางในการติดตาม ประเมินผล และวางแผนการดำเนินงานแก้ไขปัญหาเสพติดต่อไป

2. คุ่มรวม

คุ่มรวมประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ทั่วประเทศ

3. ระเบียบวิธีการสำรวจ

การสำรวจใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Stratified Three - Stage Sampling มีจำนวนประชาชนที่ตกเป็นตัวอย่างของการสำรวจครั้งแรกจำนวนทั้งสิ้น 10,000 คน และการสำรวจครั้งที่สองจำนวนทั้งสิ้น 9,300 คน

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้วิธีการสัมภาษณ์โดยเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และปฏิบัติงานเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 4 - 18 กุมภาพันธ์ 2546 ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 28 เมษายน - 7 พฤษภาคม 2546

5. การเสนอผล

เสนอผลการสำรวจในระดับภาค และระดับประเทศในรูปของร้อยละ

6. สรุปผลการสำรวจ

6.1 ข้อมูลผู้ตอบสัมภาษณ์

การสำรวจครั้งที่ 1 ก่อนแผนฯ มีประชาชนตกเป็นตัวอย่างเพศชาย และเพศหญิง ร้อยละ 51.1 และ 48.9 ตามลำดับ โดยมีการกระจายอายุดังนี้ อายุ 18 - 29 ปี ร้อยละ 21.0 อายุ 30 - 39 ปี ร้อยละ 28.5 อายุ 40 - 49 ปี ร้อยละ 25.6 อายุ 50 - 59 ปี ร้อยละ 15.6 และที่เหลือร้อยละ 9.3 เป็นผู้ที่มิอายุ 60 ปีขึ้นไป

การสำรวจในครั้งที่ 2 หลังแผนฯ มีประชาชนตกเป็นตัวอย่าง เป็นเพศหญิงและเพศชาย ร้อยละ 50.1 และ 49.9 ตามลำดับ โดยมีการกระจายอายุดังนี้ อายุ 18 - 29 ปี ร้อยละ 24.1 อายุ 30 - 39 ปี ร้อยละ 27.5 อายุ 40 - 49 ปี ร้อยละ 23.9 อายุ 50 - 59 ปี ร้อยละ 15.5 และร้อยละ 9.0 เป็นผู้ที่มิอายุ 60 ปีขึ้นไป

6.2 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาเสพติด

6.2.1 ความรุนแรงของสถานการณ์ปัญหาเสพติด

ผลการสำรวจ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่โดยรวมในทุกภาคเห็นว่า หลังแผนฯ สถานการณ์ปัญหาเสพติด โดยรวม (จำนวนผู้เสพย์ผู้ค้า ผู้ผลิต) มีความรุนแรงน้อยลงคือ ก่อนแผนฯ ประชาชนระบุว่ามีความรุนแรงปานกลางถึงมาก ร้อยละ 91.6 แต่หลังแผนฯระบุว่ารุนแรงปานกลางถึงมาก ร้อยละ 65.5

ตาราง 1 ร้อยละของประชาชน จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับความรุนแรงของสถานการณ์ปัญหาเสพติดโดยรวม ก่อนและหลังแผนฯ

ความรุนแรงของสถานการณ์	ก่อนแผนฯ	หลังแผนฯ
รวม	100.0	100.0
มาก	69.7	42.3
ปานกลาง	21.9	23.2
น้อย	4.6	29.9
ไม่แน่ใจ/ไม่ทราบ	3.8	4.6

6.2.2 ปัญหาเสพติดในชุมชน

ก่อนแผนฯ ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 65.8 ระบุว่าในชุมชนมีปัญหาเสพติด แต่หลังสิ้นสุดแผนฯลดลงเหลือเพียง ร้อยละ 48.8 แต่อย่างไรก็ตามทั้งก่อนและหลังแผนฯ ประชาชน ระบุว่าปัญหาเสพติดในชุมชนสามารถแก้ไขให้หมดไปได้ ร้อยละ 53.0 และ 53.4 ตามลำดับ ตาราง 2 ร้อยละของประชาชน จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมี/ไม่มีปัญหาเสพติดในชุมชน ก่อนและหลังแผนฯ

การมี/ไม่มีปัญหาเสพติดในชุมชน	ก่อนแผนฯ	หลังแผนฯ
รวม	100.0	100.0
มีปัญหา	65.8	48.8
ไม่มีปัญหา	23.9	40.6
ไม่แน่ใจ/ไม่ทราบ	10.3	10.6
ความมั่นใจในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน ^{1/}	100.0	100.0
แก้ไขให้หมดไปได้	53.0	53.4
แก้ไขให้หมดไปไม่ได้	13.6	14.0
ไม่แน่ใจ/ไม่ทราบ	33.4	32.6

หมายเหตุ : ^{1/} กลุ่มที่ระบุว่ามีปัญหาเสพติด และผู้ที่ระบุว่าไม่แน่ใจ

6.2.3 การมีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับ ยาเสพติดในชุมชน

เมื่อสอบถามประชาชนภายหลังดำเนินการตามแผนฯ ประชาชน ร้อยละ 77.7 ระบุว่าไม่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในชุมชน และร้อยละ 22.3 ระบุว่า มี โดยเฉพาะประชาชนในกรุงเทพมหานคร ระบุว่า มีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดมากที่สุดคือ ร้อยละ 34.9 ภาคใต้ ร้อยละ 26.3 ภาคกลาง ร้อยละ 23.4 ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 18.7 และ 16.9

ตาราง 3 ร้อยละของประชาชน จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในชุมชน เป็นรายภาค

ภาค	การมีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในชุมชน		
	รวม	มี	ไม่มี
รวม	100.0	22.3	77.7
กรุงเทพมหานคร	100.0	34.9	65.1
ภาคกลาง	100.0	23.4	76.6
ภาคเหนือ	100.0	18.7	81.3
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	100.0	16.9	83.1
ภาคใต้	100.0	26.3	73.7

หมายเหตุ : สํารวจหลังแผนปฏิบัติการฯ เท่านั้น

6.2.4 ความปลอดภัยในการแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับ ยาเสพติด

ผลการสำรวจทั้งก่อนและหลังแผนฯ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ระบุว่า มีความมั่นใจในความปลอดภัย ในการให้ความร่วมมือ/แจ้งเบาะแสแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับปัญหาเสพติดในชุมชนไม่แตกต่างกัน คือ ก่อนแผนฯ ระบุว่า มั่นใจปานกลางถึงมาก ร้อยละ 54.6 และหลังแผนฯ ร้อยละ 59.4

ตาราง 4 ร้อยละของประชาชน จำแนกตามความคิดเห็นต่อความมั่นใจในความปลอดภัยหลังจากให้ความร่วมมือแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ก่อนและหลังแผนฯ

ความมั่นใจในความปลอดภัย	ก่อนแผนฯ	หลังแผนฯ
รวม	100.0	100.0
มาก	21.9	27.5
ปานกลาง	32.7	31.9
น้อย	14.0	14.2
ไม่แน่ใจ/ไม่ทราบ	31.4	26.4

สำหรับความปลอดภัยของผู้ให้ข้อมูลในการแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับยาเสพติดผ่านทางตู้ ปณ.1234 ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการสำรวจหลังแผนฯ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่ามีความปลอดภัย ร้อยละ 82.2 และที่เห็นว่าไม่มีความปลอดภัย ร้อยละ 17.8

6.3 ผลการดำเนินงานการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาล

6.3.1 ผลการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาเสพติด

เมื่อสิ้นสุดแผนฯ ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่ารัฐบาลสามารถแก้ไขปัญหาเสพติดได้ผลดีขึ้น คือ ก่อนแผนฯ มีผู้ระบุว่าได้ผลในระดับปานกลางถึงมาก ร้อยละ 79.1 และหลังแผนฯ ร้อยละ 94.7

ตาราง 5 ร้อยละของประชาชน จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการแก้ไขปัญหาเสพติดของรัฐบาล ก่อนและหลังแผนฯ

ความสามารถในการแก้ไขปัญหาเสพติดของรัฐบาล	ก่อนแผนฯ	หลังแผนฯ
รวม	100.0	100.0
มาก	36.1	66.6
ปานกลาง	43.0	28.1
น้อย	15.2	3.3
ไม่แน่ใจ/ไม่ทราบ	5.7	2.0

6.3.2 การทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน

เมื่อสอบถามความคิดเห็นของประชาชนต่อการติดตามและการให้ความสนใจในการแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชนของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ก่อนแผนฯ ประชาชนระบุว่าให้ความสนใจระดับปานกลางถึงมาก ร้อยละ 68.5 สนใจน้อย ร้อยละ 22.6 แต่หลังสิ้นสุดแผนฯ ระบุว่า ให้ความสนใจปานกลางถึงมากเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 82.8 ให้ความสนใจน้อย ร้อยละ 9.3 นอกจากนั้นเมื่อสิ้นสุดแผนฯ ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าหน่วยงานของรัฐมีการประสานงานร่วมกันแก้ไขปัญหามากขึ้น คือ มีผู้เห็นว่ามีการประสานงานกันปานกลางถึงมาก ร้อยละ 84.4 และก่อนแผนฯ ร้อยละ 70.3

ตาราง 6 ร้อยละของประชาชน จำแนกตามการติดตาม และให้ความสนใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ การประสานงานของหน่วยงานต่าง ๆ เกี่ยวกับปัญหาเสพติดในชุมชน ก่อนและหลังแผนฯ

เรื่อง	ก่อนแผนฯ	หลังแผนฯ
การติดตาม และให้ความสนใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ	100.0	100.0
มาก	25.5	46.5
ปานกลาง	43.0	36.3
น้อย	22.6	9.3
ไม่แน่ใจ/ไม่ทราบ	8.9	7.9
การประสานงานของหน่วยงานต่าง ๆ	100.0	100.0
มาก	26.1	48.1
ปานกลาง	44.2	36.3
น้อย	19.9	7.6
ไม่แน่ใจ/ไม่ทราบ	9.8	8.0

6.3.3 ความมั่นใจของประชาชนต่อแผนปฏิบัติการประกาศสงครามขั้นแตกหักเพื่อเอาชนะยาเสพติด

ผลการสำรวจ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ในทุกภาคได้แสดงความมั่นใจว่าแผนดังกล่าว สามารถทำให้ชุมชนปลอดจากยาเสพติดได้มาก คือ ก่อนแผนฯ ร้อยละ 82.5 ระบุว่ามั่นใจปานกลางถึงมาก หลังแผนฯ เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 91.4

ตาราง 7 ร้อยละของประชาชน จำแนกตามความมั่นใจต่อแผนปฏิบัติการประกาศสงครามขั้นแตกหักเพื่อเอาชนะยาเสพติด ก่อนและหลังแผนฯ

ความมั่นใจต่อแผนฯ เพื่อเอาชนะยาเสพติด	ก่อนแผนฯ	หลังแผนฯ
รวม	100.0	100.0
มาก	46.2	62.0
ปานกลาง	36.3	29.4
น้อย	6.3	4.2
ไม่แน่ใจ/ไม่ทราบ	11.2	4.4

6.3.4 ความพอใจในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในแนวทางต่าง ๆ ของรัฐบาล

ก่อนและหลังแผนฯ พบว่า ประชาชนที่ทราบแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว นั้น ส่วนใหญ่พอใจต่อการแก้ไขปัญหายาของรัฐในทุกแนวทาง คือ หลังแผนฯ แนวทางที่ประชาชนพอใจโดยรวมในระดับปานกลางถึงมาก เกินกว่าร้อยละ 90.0 ได้แก่ การป้องกันการแพร่ระบาด/ลดความรุนแรงของปัญหาในชุมชน การรณรงค์/สร้างจิตสำนึก/รวมพลังประชาชนในการแก้ปัญหายาเสพติด การปราบปราม/ทำลายขบวนการค้ายาเสพติด การเข้มงวดกับการบังคับใช้กฎหมาย เช่น การลงโทษ การริบทรัพย์ การช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติดให้ได้รับการบำบัดรักษา/ฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ และการแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สำหรับแนวทางที่ประชาชนพอใจโดยรวมในระดับปานกลางถึงมาก ตั้งแต่ร้อยละ 83 – 90 ได้แก่ การสกัดกั้นป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดน และควบคุมการนำเข้าสารเคมี/อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการผลิต การให้ผู้ใช้ยา เป็นผู้ป่วยที่ได้รับการบำบัดและไม่ถูกดำเนินคดี การปรับปรุงประสิทธิภาพของหน่วยงานที่ทำงานแก้ปัญหายาเสพติด การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อติดตามการให้ความคุ้มครองผู้ให้ความร่วมมือ และการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

6.4 ความพร้อมและการรวมกลุ่มของประชาชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน

ทั้งก่อนและหลังแผนฯ ประชาชนส่วนใหญ่ระบุว่ามีความพร้อมในการเข้าร่วมแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนในสัดส่วนไม่แตกต่างกัน คือ ประมาณร้อยละ 76.8 และ 76.6 ตามลำดับ

นอกจากนี้ภายหลังแผนฯ มีประชาชนมากกว่าครึ่งหนึ่งหรือร้อยละ 63.0 ระบุว่าได้มีการรวมกลุ่ม/จัดกิจกรรมเพื่อสอดส่องดูแลหรือต่อต้านยาเสพติดของชุมชน ส่วนประชาชนอีกร้อยละ 18.7 ระบุว่าไม่มี และร้อยละ 18.3 ระบุว่าไม่ทราบ

6.5 ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติด

มีประชาชนแสดงความคิดเห็น ในช่วงก่อนและหลังแผนฯ ร้อยละ 68.9 และ 60.2 ตามลำดับ โดยได้เสนอกิจกรรม/แนวทางที่เป็นประโยชน์ที่ทำให้ชุมชนปลอดจากปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน ในทำนองเดียวกันทั้งก่อนและหลังแผนฯ ได้แก่ ส่งเสริมการเล่นกีฬา ให้ความคุ้มครอง/รางวัลนำจับแก่ผู้แจ้งเบาะแส อบรมให้ความรู้เรื่องยาเสพติด ให้อำนาจตำรวจลาดตระเวนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง รณรงค์/ประชาสัมพันธ์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นต้น

ตาราง 8 ร้อยละของประชาชน จำแนกตามกิจกรรม/แนวทางที่ทำให้ชุมชนปลอดจากยาเสพติดอย่างยั่งยืน ก่อนและหลังแผนฯ

กิจกรรม/แนวทาง	ก่อนแผนฯ	หลังแผนฯ
รวม	100.0	100.0
ผู้แสดงความคิดเห็น^{1/}	68.9	60.2
ส่งเสริมการเล่นกีฬา	33.8	29.2
รณรงค์/ประชาสัมพันธ์	12.0	9.2
อบรมความรู้เรื่องยาเสพติด	11.4	10.0
ให้ความคุ้มครอง/รางวัลนำจับ	10.9	13.2
ให้อำนาจตำรวจลาดตระเวนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง	10.3	9.9
จัดกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด	8.8	8.2
ฝึก/ส่งเสริมการประกอบอาชีพ	8.2	7.5
ส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้เข้มแข็ง	7.1	5.9
ผู้ไม่แสดงความคิดเห็น	31.1	39.8

หมายเหตุ : ^{1/} ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ